
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

ÖRÖK ÜDVÖSSÉG SZERZŐJE

Zsidó levél 5,5-9

2017. ÁPRILIS 16. HÚSVÉT

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: Lukács 24. rész

Imádkozunk: Magasztaló és dicsőítő szóval jövünk Hozzád, Mennyei Atyánk ezen a húsvétunkon, amikor Krisztusunk feltámadásáról emlékezünk. Örökkévaló szeretetedet, halálból szabadító irgalmasságot, végtelen áldásaidat magasztaljuk és dicsőítjük, hogy Őbenne nekünk örök életet szerzettél. Köszönjük Mennyei Atyánk, hogy egybegyűjtöttél bennünket, köszönjük, hogy békességben, nyugodalomban, szívünket szabadon felémelve magasztalhatunk és dicsőíthetünk Téged. És mikor így együtt vagyunk és Téged áldunk, eléd hozzuk már most is mindazokat, akik a Krisztus nevében hisznek, akik Őt követik, akik Neki engedelmeskednek, és ezért üldöztetést, hátrátételt szenvednek, akik nem ünnepelhetnek szabadon, akiknek rettegniük és félniük kell üldöztetés, harag, elnyomatás miatt. Órizd meg őket a feltámadott Krisztus erejében és segíts bennünket arra, hogy mi, akik most előtted állunk és szívünket megnyitjuk igazán és teljesen befogadjuk a feltámadás örömhírét, élő Igétet, hogy általa átfurmáltassunk, elkötelezzük magunkat teljesen Krisztus követésére. És boldog szívvel legyünk tanúi annak, hogy Ő él, hogy örök üdvösség szerzője lesz, hogy életünket betölti javaival, hogy Őbenne boldogságot, örömet, igazságot és új életet ajándékoztál nekünk. Küldd el Szentlelkedet, töltsd be szívünket, áldd meg ünnepünket. Ámen

Textus: Hasonlóképpen Krisztus sem maga dicsőítette meg magát azzal, hogy főpap lett, hanem az, aki így szólott hozzá: Én Fiam vagy te, ma szültelek téged. Miképpen másutt is mondja: Te örökké való pap vagy, Melkisédek rendje szerint. Ki az ő testének napjaiban könnyörgésekkel és esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani őt a halálból, és meghallgattatott az ő istenfélelméért, Ámbár Fiú, megtanulta azokból, amiket szenvedett, az engedelmességet; És tökéletességre jutván, örök üdvösség szerzője lett mindazokra nézve, akik neki engedelmeskednek. Zsidókhöz írt levél 5,5-9.

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Még a pártállami időkben történt, hogy egy elit iskola tanára megtért. (Hogy akkor hogy neveztek az elit iskolákat, nem tudom.) Ennek a tanárnak a megtérése, keresztyénné létele nagy megbotránkozást, csodálkozást, értetlenkedést, méltatlankodást váltott ki. És aztán jöttek is az elképedt kérdésekbe rejtett mindenféle racionális magyarázatok. Van, aki ezt a kérdést tette föl kommentárként: talán elment az esze? – És nyomban eszünkbe jut, hogy voltak idők és helyek – és sajnos, ma is vannak idők és helyek -, amikor és ahol a Krisztus követőit egyszerűen bolondnak nyilvánítják. Sokakat, ezeket, százezreket zártak annak idején a Szovjetunióban elmeegógyintézetbe, mert Krisztusról vallomást tettek és tanúi voltak. Aztán hangzott a másik kérdés: csak nincs valami baja, nyugtalan és izgága, hogy hirtelen kitalálta magának ezt az avított dolgot, amit keresztyénségnek neveznek? És eszünkbe jut, hogy régen is és ma is sokan vádolják a keresztyéneket, a Krisztus követőit felforgatással, világot eltorzító eszmények hirdetésével, az emberiség legszenzibb ügyeinek a tagadásával. Néző óta halljuk újra meg újra a vádat, hogy a keresztyének gyűlölik az embereket. Aztán még ilyen kérdés is elhangzott annak idején, hogy vajon nem ezzel kompenzálja ez az ember, hogy nem jutott előrébb a számlátrán? És ahogyan évtizedekkel ezelőtt, ma is tudjuk, és az elkövetkezendőkben is hallani fogjuk majd sokszor azt, hogy a keresztyének vallása rabszolgavallás. Azért hisznek, hogy kompenzáljanak, azért vetik reménységüket a nem létező Istenbe, és azért állítanak ilyen dolgokat, hogy Krisztus feltámadott, mert valamit elvesztettek ebben az életben, valami nincs nekik, hát kivetítik egy mennyei képernyőre és attól várják és remélik.

Egyszóval, kedves testvérek, nagy bátorság, sőt, nyugodtan mondom, nagy kockázatvállalás kell ahhoz, hogy valaki a keresztyénség útján járjon. Az a tanár, aki akkor meghallotta és befogadta az evangéliumot, a különböző kérdésekre mindig csak ennyit mondott: megtértem, – vagyis elkezdtem keresztyénnek lenni, nem tehettem mást, mert Jézus él. Jézus él! És aki ezt tudja, akinek a szívét átjárja ennek a valósága és a boldog bizonyossága, nem tud mást tenni, mint hogy Jézus követőjévé, tanítványává szegődik. Nagy bátorság kell ezt vallanod, mert azt hiszik, hogy elment az eszed, – holott a feltámadás a történelem végső értelme, és éppen akkor jön meg az ember esze (ezt jelenti a görög metanoia szó, amit mi megtérésnek fordítunk), éppen akkor jön meg az embernek az esze, amikor betekintünk ennek a mélységébe. Minden sors, minden történelem, az egész emberi történelem végső értelme a feltámadás, – a Krisztus feltámadása ennek a megelölözése. Nagy bátorság kell ezt vallani azért is, mert a múlandóság és a halál és a bűn erői továbbra is szolgátságban akarnak bennünket tartani, – újra és újra gyűjtik a maguk áldozatait, a maguk szolgáit, rabszolgáit. Márpedig bármennyire is múlandóság, betegség, nyomorúság és sok baj veszi körbe az életünket, aki a Krisztusé, az szabad gyermek. Ha előre lapozunk

a Zsidókhoz írt levélbe a 11. és 12. részéhez, megértjük, hogy a levélíró miért beszél itt ilyen erős szavakkal. Később ugyanis éppen a szabad életre fog bennünket buzdítani. Hát miért engedné el rabszolgáit a bűn és a halál, miért engedne minket szabadon, hiszen bűnünk, nyomorúságunk, vétünk éppen mindig az, hogy önként oda adjuk magunkat a rosszra. Önkéntes rabszolgái vagyunk a gonoszoknak és a gonoszoknak.

De azt is mondtam, hogy nemcsak bátorság kell keresztyénnek lenni, nemcsak veszély van benne, hanem kockázat is, ha nem állnának fönn ezek a külső nehezítő körülmények. Sőt, éppen akkor kockázatos igazán, amikor ezek elhárulnak és eltűnnek, amikor csendességünk van, amikor magunkba tekinthetünk, mert akkor értjük meg, hogy a Krisztus feltámadása, a Krisztus dicsőséges isteni élete, a Krisztus követése a legtöbbet követeli tőlünk, a legnehezebbet: életünk megváltoztatását. Minden más tud és akar az ember változtatni, mindennek nekiront, mindent ledönt, mindent átalakít, mindent megváltoztat, csak önmagát nem tudja megváltoztatni. Ha végignézzük a forradalmak történetét, ameddig az emberi szem vissza tud tekinteni a történelemben, mindig azt látjuk, hogy mindig nekifeszült az ember, mindig összeszedte az erőit, mindig megfordította, úgymond, a világot. De ha ennek az okait nézzük, az igazi, mély okokat keressük, akkor egyszerűen ki kell mondanunk, hogy a sok ok mellett egy soha nem jelent meg, – éspedig az, hogy nekünk magunknak is meg kell változni, másmilyenné kell lenni.

Bizony, bátor a Zsidókhoz írt levél szerzője is, amikor döntő módon Jézus Krisztus szenvedéséről beszél, Krisztus szenvedését, engedelmisségét, alázatosságát, áldozatát állítja elénk, aztán előre mutat és jelzi Krisztus feltámadását is. Azért bátor, mert a levél, úgy tűnik, a szenvedés apoteózisáról beszél. Olvasom még egyszer ezeket a szavakat: „testének napjaiban könyörgésekkel, esedezésekkel, erős kiáltás és könnyhullatás közben járult ahhoz, aki képes megszabadítani Őt a halálból és meghallgattatott Isten félelméért.” Továbbá, azt olvastunk ennek a szakasznak a bevezetésében, hogy Krisztus nem önmagát dicsőítette meg, hanem az Atya dicsőítette meg. Ezért könnyen ahhoz a gondolathoz jutunk, hogy a levél szerzője a szenvedés apoteózisáról beszél. Hiszen, valóban, meg kell találjuk a szenvedés értelmét. De ha megtaláljuk a szenvedés értelmét, vigyáznunk kell, nehogy nagykönnyen a szenvedés apoteózisába essünk bele. Mert nem a szenvedést magasztalja a Zsidókhoz írt levél, hanem az engedelmisséget, és az engedelmisségben meghozott áldozatot. Ezért mondja azt, hogy nem a Fiú dicsőítette meg önmagát. Sokan voltak, vannak és lesznek a világban, akik a szenvedésükkel dicsőséget szereznek – önmaguknak. Vannak hősök, vannak nagyszerű alakok, vannak önfeláldozó életű emberek, akik előtt fejet hajtunk, akiket megtisztelünk, akiket nagyra tartunk, s holtukban szobrok talapatára is emeljük és a nevüket a történelem aranylapjaira írjuk. Ám azt mondja a Zsidókhoz írt levél: Krisztus nem önmagát dicsőítette meg, az Atya dicsőítette meg. Ahhoz fohászzkodott könnyhul-

latásokkal, esedezésekkel, hangos kiáltásokkal ott a Gecsemáné kertjében, aki képes Őt megszabadítani a halálból és meghallgattatott, engedelmesgéért, istenfélelméért.

A feltámadás egyszerre jelenti azt, hogy felragyog számunkra Isten igazsága, amit Isten a Krisztus keresztjében elrejtett, másrészt Isten kinyilatkoztatja Krisztus feltámasztásával az Ő szeretetét is. Jézus él – énekeltük énekünkben –, Jézus él, mi is élünk. Ő a mi örök és dicsőséges közbenjárónk, Ő a mi főpapunk. Karácsonykor szoktuk idézni János evangéliuma szép Igéjét: „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta érte, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ez húsvéti Ige, ez a húsvét diadala, ez Isten szeretetét magasztalja, azt, ahogyan Krisztus önmagát egyszeri és tökéletes áldozatul adta és azt, ahogyan istenfélelméért felmagasztalta Őt az Atya.

Három egyszerű szóval fejezi ki ezt most a Zsidókhoz írt levél, tekintsük bele ezekbe a szavakba. Először is azt mondja, hogy Jézus *engedelmes* volt és ezért Isten meghallgatta Őt. Engedelmes volt, mert megharcolt Isten üdvözítő akaratáért. Nem kis harc ez, kedves testvérek. Sok-sok imádkozásunk, sok-sok esedezésünk, kérésünk van – egyéni csendességben, szívünkben elsóhajtva, közimádságokban, együttlétekben, felemelt kezű könyörgésekben elkiáltva; de vajon ezekben a kéréseinkben, ezekben a könyörgéseinkben ott van-e az, amit az Úr imádságban minden esetben elmondunk, amire maga Jézus, az engedelmességért megharcoló üdvözítő tanított minket is: legyen meg a Te akaratod!/? Krisztus megharcolt az isteni akarat elfogadásaért. Ezt imádkozza a Gecsemáné kertjében: Atyám, minden lehetséges Néked, vedd el tőlem ezt a pohárt, mindazáltal ne az legyen, amit én akarok, hanem az legyen, amit Te akarsz.

Másodszor kedves testvérek azt mondja a Zsidókhoz írt levél, hogy Jézus Krisztus ezzel az engedelmisségével *tökéletességre jutott*. Érdekes kifejezés ez: tökéletességre jutni, teljességre jutni. Van aki azt javasolja, hogy talán így kellene fordítani, az egész levél mondanivalója fényében: *megszenteltté* lett, – hiszen áldozatott hozott, és ez az áldozat megszentelt áldozat volt. Egyszeri, tökéletes, megismételhetetlen, szent és igaz áldozat. Mások azonban megjegyzik, talán jobb lenne ezt mondani, hogy engedelmisségében: *célhoz jutott*. Mindvégig engedelmes volt, ahogyan a Filippi levél Krisztust dicsőítő himnuszában olvassuk, megüresítette magát, alázatos volt és engedelmes mindhalálig, mégpedig a keresztfának haláláig. Ezért magasztalta fel Őt Isten, adott Neki olyan nevet, mely minden név fölött való név. Én azonban úgy értem ezt, hogy tökéletességre jutott, ez azt jelenti, hogy meghallgattatott a kérése és az Atya feltámasztotta Őt. Ahhoz folyamodott, aki képes megszabadítani a halálból, egyedül csak Isten képes megszabadítani a halálból – és meghallgattatott engedelmisségéért.

És harmadjára azt mondja itt a Zsidókhoz írt levél, hogy és ezért örök üdvösség szerzője lett. Érdekes kifejezést olvasunk itt, hadd részletezzem alaposabban. Akik megnézik ennek a résznek a latin fordítását, ott azt a

kifejezést találják, hogy *causa salutis*, az üdvösség okává lett. Mert az itt szerepelő görög szó igen ritka, még a görög szerzőknél is, és még ritkább az Újszövetségben. Egészen különös mozzanatot takar, azt a pillanatot, amikor az ember a sok érv közül, a sok indok közül kivesszi a döntő indokot. Miután ezt a szót leginkább a jog nyelvén használják a görögök, azt a pillanatot jelöli, amikor egy peres eljárásban az ügyész behívja a koronatanút, aki elmondja a döntő tanúbizonyságot a vádlott ellen. Vagy, fordítva, amikor az ügyvéd előveszi a felmentés mellett szóló végső és mindent meghatározó érvet. Nem az ürügyet, hanem az okot. Amikor Jézus Pilátus előtt állt, a helytartó háromszor mondja ezt a szót. Betuszkolják Jézust, rátekinthet, és rögtön azt mondja az elhangzó vádra: semmi kárhozatra való nem találok benne, nem találok benne okot, hogy elítéljem. Aztán amikor tovább folyik a peres eljárás, Pilátus megint azt mondja: de értsétek meg, nincsen benne semmi ítéletre méltó. Ugyanezt a szót használja. És aztán harmadjára is kiáll, és azt mondja: hadd bocsássam el Őt, mert nincsen benne semmi ok, nincs alapja, nincs forrása, nincs benne olyan tény, ami alapján elítélhetném Őt. És ennek ellenére az ártatlant, akiben nem találunk okot, hogy elítéltessek, elítéli az ember.

Elítéli. Igen, mert az ember a másokban mindig csak haragra, harcra, háborúra való okot keres, a *casus belli*-t. Ez az egész emberi történelem, újra meg újra kiáltjuk a *casus belli*-t. Egy vita, egy torzszalkodás, egy ügy, egy döntés, bármi jön, és máris összeszaladnak az emberek harcra gyúlva, hogy megtalálták végre az okot! Néha ezt úgy mondjuk, hogy megtalálta az ürügyet, aminek a címén nekironthat a másikkal, aminek a címén halálra taposhatja a másikat, aminek a címén fölébe kerekedhet a másikkal, mert azt hiszi az ember, hogy a másik élete árán szerez magának életet. Azt hiszi az ember, hogy a másik legyőzésével hosszabbíthatja meg a magáét, azt hiszi az ember, hogy a másik eltaposásával juthat előrébb valamit.

A Zsidókhoz írt levél most azt mondja, hogy van ok a Krisztusban. De az nem *casus belli*, az nem *causa damnationis*, az nem kárhoztatás oka, hanem *causa salutis*, ez az üdvözítés oka, – Jézus az egyetlen ok, Jézus az egyetlen alap, Jézus maga, egyedül Ő, amiért van üdvösség. Így énekeljük egy másik húsvéti énekünkben, ha Ő fel nem támad, nincs többé bűnbocsánat, – akkor az ember az elveszésnek, a bűnnek, a halál spiráljában zuhan, zuhan alá, és hiába próbálja az életet többre és nagyobbra rakni, sőt, hiába hisszük, hogy fölfelé haladunk, fölfelé repülünk, emelkedünk, megdicsőítjük önmagunkat, – mert közben csak hullunk alá.

Krisztusban van ok, Ő az üdvösség oka, egyedül Ő. Ezért mondja a Zsidókhoz írt levél rögtön ez utána, hogy örök üdvösség szerzője lett *azokra nézve, akik követik Őt, akik engedelmeskednek Neki, akik elfogadják a meghívását, akik átélnek és átérzik annak a hallatlan kockázatát – hadd ismételjem meg még egyszer –*, hogy aki kimondja, átéli, hogy Jézus él, annak elkezdi változni az élete. Ez a legnagyobb kockázat. Nem maradok többet a halálban, nem maradok többet a bűnben, nem maradok meg a

rosszban, pedig már belefészkeltem magam, már megegyeztem vele, már kiegyeztünk, már megkötöttük a kompromisszumokat, már koalícióba léptünk a halállal (ahogy egy helyen Ézsaiás próféta mondja). A halál lett a szövetségünk. De Jézus él és kihív bennünket ebből a halálból életre, igazi életre, üdvösségre.

Az üdvösség: szabadulás. Az üdvösség megmenekülés, az üdvösség tágas tér, az üdvösség életbőség. Azokat az ószövetségi képeket idéztem most zsoltárokból, prófétáktól, amelyek megértetik a mi számunkra is, hogy milyen súlya és felfoghatatlan jelentősége van annak, amikor azt mondja a Zsidókhoz írt levél, hogy a Krisztusban való megszabadulás nem egy ideig-óráig való mozzanata az emberi életnek, amikor egy kicsit fellélegzünk, kidugjuk az orrunkat a víz fölé, szippantunk egy kis levegőt és újra leránt bennünket az örvény. Kihúztál a sáros fertőből – mondja egy helyen a zsoltáros –, és szép egyenes kőre állítottad lábamat. Körülvettek a halál kötelei – mondja egy másik zsoltáros –, de Te megszabadítottál és tágas teret nyitottál nekem. Eledel nélkül éhezünk és szomjúhoztunk – mondja egy szép zsoltár –, de Isten megnyitotta az Ő életbőségét. Betegség húzott le, és már-már halál szélén voltam, de Te megszabadítottál az oroszlán torkából – mondja megint egy másik zsoltár. És most azt mondja a Zsidókhoz írt levél: ez a szabadulás, ez a megmenekülés, ez a gyógyulás, ez a tágas tér, ez az életbőség az, aminek Krisztus az oka, Krisztus a szerzője, Krisztus a forrása, - és ez az üdvösség örökkévaló.

Húsvétkor nem csak egy napot, egy szép napot ünneplünk (azt is!), hanem azt, hogy megnyílik az örökkévalóság. Ahogyan megnyílt Krisztus sírja és kilépett, úgy nyílik ki az ember bezárt világa, és kiléphetünk Isten örökkévalóságába. Így hív meg bennünket Isten minden húsvét-ünnepünkön, minden alkalommal, mikor áthatja a szívünket ez a diadal, hogy Jézus él! És mint az az egykori tanárember, mi sem tehetünk mást, elkezdünk keresztyénné lenni. Mert Jézus él, mert felfedezzük, hogy benne és nála van az élet forrása.

És mi lesz a világgal? – kérdezik tőlünk. Mi lesz ezzel a folyton romló, szét-eső, züllő, halálba hulló világgal, mi lesz ezzel a világgal, amelyik annyira szeret táncolni síppal, dobbal, nádi hegedűvel, még csendes halálnapon is járni a haláltáncot, mi lesz ezzel a világgal? Nemrégiben egy lelkipásztor naplóját olvastam, aki végigszenvedte a keresztyénüldözést. Sokat szenvedett, sokat nyomorgott, sokszor kellett átélnie azt, amit a Zsidókhoz írt levél mond a hit hőseiről írott szakaszban, hogy Ábeltől kezdve, az igazak üldöztek, megölettek, bujdostak, mindenük elvétellett, mindenüktől megfosztattak, megverettek, megostoroztattak, megköpdöstettek, bolondnak tartották, és félretaszították őket. Ő maga is átélte ezt. Mondhatta volna, írhatta volna visszaemlékezéseiben, hogy nem baj, hadd hulljon a világ és hadd emelkedjenek Isten gyermekei dicsőségre és diadalra. De figyeljete, milyen csodálatos a húsvéti történet, ahogyan Jézus a tanítványai közé lép, ahogyan elmegy az emmausi útra két szomorkodó tanítványával,

ahogyan Jézus ott, a Galileai-tó partján megismétli a csodálatos halfogást és a partra érkezőket sült hallal és kenyérral várja, lám, ide támadt föl, ebbe a világba támadt föl, nem magára hagyja ezt a világot. És ember-testben támad föl, jelezvén, hogy Istennek az az eredeti szándéka, hogy jónak, igaznak, szépnek istent-ismerőnek, Isten dicsőségét visszatükrözőnek teremtesse az embert, ez az Istennek a végső szándéka is. Hát mi lesz a mi romló és halálba hulló világunkkal? És azt írja ez a lelkész a naplójában egy ponton: „én hiszem, hogy romló világunk mégsem semmisül meg, ez a semmibe hulló világunk mégsem hull a semmibe, hanem a Messiás ölébe pottyan.” Csodálatos és mély tapasztalat ez, és csak az tudja ezt mondani, aki tudja, hogy Jézus él, csak az látja így ezt a világot, aki engedelmes a mi Krisztusunknak. Csak az tudja ezeket a szavakat mondani, aki már a Jézus szemével, és a Krisztusnak engedelmes tanítvány szemével lát, és a Jézus életében élve él.

Csodálatos és mély tapasztalat ez, mert kimondja, hogy a szeretet mélyebb, mint a bűn. A bűn leránt bennünket úgymond a semmibe, de a semminél is mélyebb az Isten szeretete. És kimondja, hogy erősebb ez az isteni szeretet, mint a halál. A halál az utolsó – mondjuk mi –, a halál a végállomás – mondjuk mi –, a halál a végső megsemmisülés – mondjuk mi. De Jézus él! Isten szeretete erősebb, mint a halál. A világ, tegyük róla bizonyosságot, a Messiás ölébe fog hullni. De hogy ez ne legyen olcsó szó és üres optimizmus, előtte az első szót is ki kell mondanunk: Jézus él! Ő az oka, Ő a forrása az örök üdvösségnek, a szabadulásnak, a gyógyulásnak, a helyreállításnak, az istenihez való hazaérkezésnek. Ez húsvét, ez a mi nagy ünnepünk, ennek a beteljesedését ünnepeljük, magasztaljuk és reméljük magunkra nézve is. Ez húsvét: az üdvösség ígérete. Legyen ezért dicsőség most és minden időben a mi Istenünknek. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU